

FLEVOLAND
INNOVATIEF
EN
ONDERNEMEND

ZOMERNOTA 2016

1950420

Inhoudsopgave

I	Inleiding en samenvatting	4
II	Programma's	7
	Programma 1 : Ruimtelijke ontwikkeling en waterbeleid	8
	Programma 2 : Landelijk gebied en natuur	10
	Programma 3 : Economie	12
	Programma 4 : Cultuur, samenleving en sport	13
	Programma 5 : Energie, milieu en klimaat	14
	Programma 6 : Mobiliteit	16
	Programma 7 : Gebiedsontwikkeling	18
	Programma 8 : Kwaliteit openbaar bestuur	21
III	Financieel totaaloverzicht	25

I

Inleiding en samenvatting

0 Inleiding en samenvatting

0.1 Inleiding

Rapportageafspraken

In de Financiële verordening provincie Flevoland 2013 is in artikel 9 vastgelegd dat Provinciale Staten twee maal per jaar over de uitvoering van de begroting worden geïnformeerd door middel van tussentijdse rapportages. Voor de opleverdata van deze tussenrapportages geldt dat de eerste rapportage uiterlijk op 1 juli en de tweede rapportage uiterlijk op 1 november van het lopende begrotingsjaar door Provinciale Staten wordt behandeld. Tevens vermeldt artikel 9 dat de rapportages ingaan op afwijkingen.

De Zomernota maakt evenals de Programmabegroting en de Perspectiefnota onderdeel uit van de reguliere PenC cyclus en is een afwijkingenrapportage (inhoudelijk en financieel) met betrekking tot de uitvoering van de Programmabegroting. In de Zomernota worden, voor zover aan de orde, afwijkingen gerapporteerd ten aanzien van prestatie-indicatoren, doelbereik, activiteiten, middelen en risico's. Uw Staten hebben in november 2015 de Programmabegroting 2016 vastgesteld. De Perspectiefnota 2016-2020 was het eerste moment waarop wij aan u rapporteerden over de voortgang van de uitvoering van de Programmabegroting 2016. De Perspectiefnota is op 1 juni 2016 door uw Staten vastgesteld. Deze Zomernota 2016 is de tweede rapportage zoals bedoeld in de Financiële verordening. Deze rapportage heeft als peildatum 1 september 2016.

Leeswijzer

Deze Zomernota 2016 kent dezelfde opbouw als de vorige zomernota. Per programma uit de Programmabegroting 2016 lichten wij de afwijkingen toe op de door Provinciale Staten geautoriseerde programmaonderdelen. Daarbij kan het gaan om afwijkingen in de voorgenomen prestatie-indicator, het gewenste doelbereik, de voorgenomen activiteiten, de in te zetten middelen en de mogelijke risico's.

De rapportage per programma sluit af met een overzicht van de voorgestelde wijzigingen in de geraamde lasten en baten binnen dat programma. Het totaal aan wijzigingen is aan het einde van de Zomernota samengebracht in een totaaloverzicht dat is vertaald in een begrotingswijziging die wij (in verband met het budgetrecht) ter vaststelling aan uw Staten voorleggen. Een aantal structurele effecten van de Zomernota is reeds verwerkt in de ontwerp Programmabegroting 2017 (zoals de meicirculaire Provinciefonds). Voor zover dit nog niet het geval is, zullen deze verwerkt worden in de eerste wijziging van de Programmabegroting 2017. Deze nog te verwerken mutaties zijn in de overzichten in de kolommen 2017 e.v. jaren opgenomen

0.2 Samenvatting

Beeld op hoofdlijnen

Bij de diverse programma's wordt, voor zover van toepassing, gerapporteerd over de afwijkingen in de prestatie-indicatoren, het doelbereik, de voorgenomen activiteiten, de in te zetten middelen en de mogelijke risico's. We zien, evenals in voorgaande jaren, dat er op onderdelen vertragingen optreden bij het opzetten en uitvoeren van projecten.

De voornaamste (financiële) afwijkingen ten opzichte van de Programmabegroting 2016 doen zich voor op de beleidsterreinen Natuur en Mobiliteit en bij de programma's Nieuwe Natuur, EU, POP en IFA.

In financiële zin is er sprake van een groot aantal voorgestelde begrotingsmutaties. Deze hangen deels samen met de inspanningen om het voorspellend vermogen van de begroting te vergroten.

Ook bij deze Zomernota hebben wij weer kritisch gekeken naar de verwachte uitputting van de beschikbare budgetten. Dit heeft ertoe geleid dat wij nu reeds diverse voorstellen aan u doen om budgetten neerwaarts bij te stellen c.q. door te schuiven naar 2017 en volgende jaren.

In sommige gevallen is moeilijk in te schatten of budgetten volledig tot besteding zullen komen omdat we daar afhankelijk zijn van door derden in te dienen declaraties.

Financiële uitkomsten

Deze Zomernota bevat een groot aantal begrotingsmutaties. Deze bestaan uit nieuwe inzichten in de baten (zoals de Provinciefondsuitkering), in de noodzakelijke omvang van de stelposten en in de lasten van de beleidsprogramma's en de bedrijfsvoering. Hieronder wordt het totaal van de mutaties per programma aangegeven. Daarbij is aangegeven wat het effect is van de mutaties in de baten en lasten op de reserves en voorzieningen en op het begrotingssaldo.

Zomernota 2016	lasten	baten	mutaties bestemmings reserves	mutaties voorziening	saldi programma
Programma 1: Ruimtelijke ontwikkeling en waterbeleid	-175	0	50	125	0
Programma 2: Landelijke gebied en natuur	-858	0	878	0	20
Programma 3: Economie	-100	0	100	0	0
Programma 4: Cultuur, samenleving en sport	23	0	104	0	126
Programma 5: Energie, milieu en klimaat	-725	100	317	0	-308
Programma 6: Mobiliteit	-14.803	0	14.923	0	120
Programma 7: Gebiedsontwikkeling	-4.300	1.300	5.597	0	2.597
Programma 8: Kwaliteit openbaar bestuur	-5.726	-5.144	2.185	0	-8.685
Totaal	-26.664	-3.744	24.153	125	-6.130

bedragen x € 1.000; -= voordeel

Zoals uit dit overzicht blijkt is er sprake van € 26,7 mln. lagere lasten en € 3,7 mln. hogere baten. Van de daaruit ontstane ruimte van ruim € 30,4 mln. wordt circa € 24,3 mln. verrekend met reserves en voorzieningen; per saldo is er sprake van een voordelig saldo van € 6,1 mln. dat als volgt is opgebouwd.

Effect op saldo Zomernota 2016	bedrag
Aframing stelpost nieuw beleid	-3.895
Netto hogere uitkering Provinciefonds	-975
Actualisatie onvoorzien en overige stelposten	-525
Resultaat OGFV 2015	-385
Budgetaire effect overige mutaties	-350
Saldo Zomernota 2015	-6.130

bedragen x € 1.000

De belangrijkste oorzaak van het voordelig saldo is de vrijval van de stelpost nieuw beleid (€ 3,9 mln.). In de Perspectiefnota 2016-2020 was reeds aangegeven dat het saldo van de post nieuw beleid in 2016 zou worden betrokken bij deze Zomernota. Voort is er sprake van een (netto) hogere uitkering uit het Provinciefonds van € 1 mln. Daarnaast dragen de verlaging van de stelpost onzekerheden Perspectiefnota en de post onvoorzien voor € 0,5 mln. bij aan het voordelig resultaat. Bij het onderdeel OGFV is sprake van een voordelig effect van € 0,4 mln. als gevolg van de afrekening van de bijdrage over 2015. De overige mutaties dragen per saldo € 0,4 mln. bij aan het resultaat.

Per saldo leiden de voorgestelde begrotingsmutaties dus tot een voordelig effect op de begrotingsruimte van € 6,1 mln. Voorgesteld wordt dit bedrag toe te voegen aan de reserve strategische projecten. Dit past binnen het bestaande beleid om voordelige (rekening)resultaten te benutten voor versterking van deze reserve. Onder meer door de besluitvorming over het Economisch programma is de vrije ruimte in deze reserve teruggelopen. Wij voorzien dat er in de komende periode voor meer zaken een beroep op deze reserve nodig zal zijn. Ook om die reden is een versterking van de reserve opportuun.

De structurele effecten van de begrotingsvoorstellen in deze Zomernota zijn deels reeds verwerkt in de (ontwerp) Programmabegroting 2017, zoals de meicirculaire Provinciefonds. Waar dit nog niet het geval is, is dat zichtbaar gemaakt in de kolommen voor 2017 en volgende jaren. Deze mutaties zullen worden verwerkt in de eerste wijziging van de begroting 2017.

Omvang Algemene reserve

In de financiële uitgangspunten bij het Coalitieakkoord is opgenomen dat in de reguliere P&C documenten ook de omvang van de Algemene reserve wordt vermeld. De Algemene reserve kende op 1 januari 2016 een (vrije) omvang van circa € 20,5 mln. Uw Staten hebben voor deze reserve een minimumomvang vastgesteld van 5% van het begrotingstotaal. Voor 2016 komt dit neer op een ondergrens van € 8,5 mln. Dit betekent dat van de Algemene reserve circa € 12 mln. inzetbaar is. Daarbij wordt aangetekend dat de Algemene reserve tot de weerstandscapaciteit van de provincie wordt gerekend. Het inzetten van deze reserve gaat dus ten koste van de weerstandscapaciteit. De omvang van de Algemene reserve zal worden betrokken bij de Tussenbalans.

Programma's

Algemeen:

In dit hoofdstuk wordt op hoofdlijnen per programma(onderdeel) ingegaan op:

- Afwijkingen in de realisatie van de prestatie-indicatoren, de doelstellingen (doelbereik), de activiteiten, de middelen en/of de risico's ten opzichte van de Programmabegroting 2016 (controleerende rol). Daarbij is voor de nummering aangesloten bij de nummering in de Programmabegroting 2016;
- Voorgestelde begrotingswijzigingen, die een gevolg zijn van de gerapporteerde afwijkingen in de benodigde en beschikbare middelen. Waar sprake is van een begrotingsmutatie is aan het desbetreffende onderwerp een nummer toegevoegd dat correspondeert met de nummering in het financieel overzicht aan het einde van ieder programma.

1 Programma 1 : Ruimtelijke ontwikkeling en waterbeleid

Binnen dit programma vallen de volgende programmaonderdelen:

- 1.1 Ruimtelijke ontwikkeling
- 1.2 Water

I. Rapportage over afwijkingen begrotingsjaar 2016

Binnen het programma Ruimtelijke ontwikkeling en waterbeleid rapporteren wij de volgende afwijkingen:

1.1 Ruimtelijke ontwikkeling

Voorbereidingen voor de Omgevingswet 2018

De minister heeft bekend gemaakt dat de Omgevingswet naar verwachting niet in 2018 in werking treedt, maar in 2019. In de zomer van 2016 loopt de pre-consultatieronde over de uitvoeringsbesluiten (de AMvB's die bij de Omgevingswet horen) en de Aanvullingswet grondeigendom. In het najaar wil de minister de Invoeringswet in pre-consultatie brengen.

Het Rijk bepaalt de planning. De andere partijen zijn hierin volgend.

Rond de zomer is een onderhandelingsakkoord tussen Rijk, IPO, VNG en UvW gesloten waarin de financiële afspraken van het Bestuursakkoord uit 2015 zijn uitgewerkt. Hierin is onderscheid gemaakt tussen:

- investeringskosten - deze komen ten laste van het Rijk
- transitiekosten - deze moet iedere organisatie zelf dragen
- exploitatiekosten - deze zijn verdeeld over de partijen

De exploitatiekosten van € 3,3 miljoen voor provincies gezamenlijk lijken te passen binnen de daarvoor opgenomen ramingen binnen de Meerjarenaanpak Bedrijfsvoering (MAB). Voor de transitiekosten is op basis van de Perspectiefnota 2016-2020 voor de periode 2016-2018 € 300.000 in de Programmabegroting opgenomen.

Omgevingsvisie (1)

Op basis van voortschrijdend inzicht van de werkplannen zal eind 2016 de Omgevingsvisie gereed zijn. De inspraakprocedure voor de Omgevingsvisie zal hierdoor plaatsvinden in de 1^e helft van 2017. De in 2016 beschikbaar gestelde middelen voor de inspraak (organisatie, communicatie en verwerking) ad. € 50.000 zullen daarom in 2017 worden ingezet

1.2 Waterbeleid

Herijking waterveiligheidsbeleid buitendijkse gebieden

De afgelopen periode is veel ambtelijke inzet nodig geweest op diverse wateronderwerpen zoals de Knardijk, strand/brug bij de Houtribdijk en het Actieplan Bodem en Water, waardoor er onvoldoende voortgang is geboekt op het proces Herijking waterveiligheidsbeleid buitendijkse gebieden. De oorspronkelijke eind 2016 beoogde behandeling in uw Staten van het herijkte beleid verschuift hierdoor naar eind 2017.

Grondwater (2)

De lasten van grondwaterbeheer worden jaarlijks gedekt uit de grondwaterheffing. Indien de toerekenbare lasten (directe lasten, personele inzet) in enig jaar hoger of lager zijn dan de ontvangen heffing, wordt het verschil onttrokken of toegevoegd aan de voorziening grondwaterbeheer. Bij het plannen van de werkzaamheden in 2016 blijkt dat er voor € 125.000 minder geld nodig is voor projecten. Deze middelen worden in de voorziening grondwater gestort.

De komende tijd zal er onderzoek plaatsvinden of de bestedingen voor grondwater op een breder terrein, rekening houdend met de wettelijke kaders, kunnen worden ingezet.

II. Effecten op de programmabegroting 2016

Binnen de lasten en baten van bovengenoemde programmaonderdelen rapporteren wij de onderstaande begrotingswijzigingen voor de Programmabegroting 2016. Deze wijzigingen zijn hierboven inhoudelijk toegelicht.

Programma 1: Ruimtelijke ontwikkeling en waterbeleid		<i>bedragen x € 1.000; -= voordeel</i>				
		2016	2017	2018	2019	2020
1.	Verschuiving middelen Omgevingsvisie	-50	50	0	0	0
2.	Lagere lasten grondwater	-125	0	0	0	0
	<i>totaal</i>	<i>-175</i>	<i>50</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
	mutatie reserve/voorziening	175	-50	0	0	0
	mutatie begrotingsaldo	0	0	0	0	0

Programma 2 : Landelijk gebied en natuur

Binnen dit programma vallen de volgende programmaonderdelen:

- 2.1 Leefbaarheid landelijk gebied
- 2.2 Natuur en landschap

I. Rapportage over afwijkingen begrotingsjaar 2016

Binnen het programma Landelijk gebied en natuur rapporteren wij de volgende afwijkingen:

2.2 Natuur en landschap

Aanvullende bestuursopdracht uitwerkingsfase Nationaal Park OVP (1)

Op 25 mei hebben uw Staten de aanvulling van de bestuursopdracht uitwerkingsfase Nationaal Park OVP vastgesteld. Hierin zijn drie besluiten opgenomen, die het nieuwe kader vormen waardoor de activiteiten in 2016 anders zijn dan in de programmabegroting (opstellen bouwstenen Masterplan + investeren in voorzieningen voor de ontwikkeling van de Oostvaardersplassen als Nationaal Park) geformuleerd. Op basis van de nieuwe inzichten van het bidbook kan een eventuele herijking plaats kan vinden van de huidige bestuursopdracht.

Door de wijziging van activiteiten zal er in 2016 € 200.000 minder worden uitgegeven aan de oorspronkelijke opdracht voor de uitwerkingsfase Nationaal Park OVP en zal dit bedrag beschikbaar blijven in de reserve strategische projecten om na de eventuele herijking van de bestuursopdracht opnieuw ingezet te worden.

Verlenging overbruggingsperiode POP-subsidie Landschapsbeheer Flevoland voor 2017 (2)

Naar aanleiding van de vaststelling van de Perspectiefnota 2015-2019 is aan Landschapsbeheer Flevoland een aanvullende subsidie voor de jaren 2015 en 2016 van in totaal € 100.000 toegekend (kenmerk 1774164 d.d. 23 juli 2015) mede vanwege het tijdelijk wegvallen van POP-subsidie. Doordat na afloop van het POP2 niet aansluitend subsidies konden worden aangevraagd in het kader van POP3 nam de projectenportfolio van Landschapsbeheer Flevoland sterk af en dreigde Landschapsbeheer Flevoland als zuivere projectorganisatie in financiële problemen te komen. Nu het openstellen van subsidieregelingen op grond van POP3 langer op zich laat wachten dan vooraf ingeschat, vraagt Landschapsbeheer Flevoland deze overbruggingssubsidie met een jaar te verlengen d.w.z. met aanvullend nogmaals € 50.000 voor 2017. Gelet op het eerder genomen besluit voor 2015 en 2016 willen wij dit verzoek voor 2017 honoreren mits Landschapsbeheer dit budget ook expliciet inzet om ook andere financieringsmogelijkheden dan POP3 aan te boren.

Afwikkelingsverschillen storten in reserve beheer en ontwikkeling natuur (3)

Over 2015 is de afrekening van BIJ12 voor de uitvoering van Natuurinformatie en Natuurbeheer circa € 58.000 lager uitgevallen. Aangezien er nog een extra rekening voor de uitvoeringskosten transitie van het agrarisch natuur- en landschapsbeheer komt, worden deze middelen gestort in de reserve beheer en ontwikkeling natuur.

Natura 2000 (4)

Via het Provinciefonds zijn middelen ontvangen -als onderdeel van de decentralisatie-uitkering Natuur- voor de Programmatische aanpak stikstof (PAS)/ Natura 2000. Deze middelen zijn bedoeld voor het realiseren van de Natura 2000-doelstellingen in de Lepelaars - en Oostvaardersplassen. Het gaat daarbij om het uitvoeren van de in de Natura 2000 beheerplannen opgenomen maatregelen. De werkzaamheden voor de Oostvaardersplassen zullen in 2016 bestaan uit onderzoek en monitoringsprojecten, de investeringen voor o.a. het bezinkmoeras zullen niet eerder dan in 2017 starten. De in 2016 niet bestede middelen ad. € 600.000 zullen beschikbaar blijven in de reserve beheer en ontwikkeling natuur met als oormerk Natura 2000.

In de meicirculaire 2016 van het Provinciefonds zijn extra middelen toegekend voor hydrologische maatregelen ad. € 20.000 voor 2016. Deze middelen zijn bestemd voor activiteiten in de Natura 2000-gebieden en zullen worden betrokken bij bovengenoemde investeringen vanaf 2017. Vooralsnog worden deze middelen ad. € 20.000 gestort in de reserve beheer en ontwikkeling natuur met als oormerk Natura 2000.

Reserve beheer en ontwikkeling natuur (administratieve mutatie)

Om administratieve reden is er een mutatie doorgevoerd tussen de reserve strategische projecten en de reserve beheer en ontwikkeling natuur. De overgebleven middelen voor natuurbeheer werden voorheen in de reserve strategische projecten gestort, inmiddels is hiervoor een eigen reserve ingesteld, namelijk de reserve beheer en ontwikkeling natuur. De (budgetneutrale) mutatie die nu wordt doorgevoerd heeft te maken met de volledige ontvlechting tussen de twee reserves, waarna voortaan alle mutaties met betrekking tot natuurbeheer via de reserve beheer en ontwikkeling natuur verlopen.

II. Effecten op de programmabegroting 2016

Binnen de lasten en baten van bovengenoemde programmaonderdelen rapporteren wij de onderstaande begrotingswijzigingen voor de Programmabegroting 2016. Deze wijzigingen zijn hierboven toegelicht.

Programma 2: Landelijke gebied en natuur		<i>bedragen x € 1.000; -= voordeel</i>				
		2016	2017	2018	2019	2020
1.	Lagere lasten NP OVP ivm herijking	-200	0	0	0	0
2.	Hogere lasten Landschap Beheer Flevoland	0	50	0	0	0
3.	Lagere lasten afrekening BIJ12 2015	-58	0	0	0	0
4.	Lagere lasten Natura 2000	-600	0	0	0	0
	<i>totaal</i>	<i>-858</i>	<i>50</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
	Inzet stapelnieuw beleid	0	-50	0	0	0
	mutatie reserves	878	0	0	0	0
	mutatie begrotingssaldo	20	0	0	0	0

N.B. de mutatie ten laste van het begrotingssaldo ad € 0,02 miljoen wordt geheel gedekt uit de hogere bijdrage Provinciefonds voor hydrologische maatregelen. Zie paragraaf 8.3.

Programma 3 : Economie

Binnen dit programma vallen de volgende programmaonderdelen:

- 3.1 Innovatieve en circulaire economie
- 3.2 Recreatie en toerisme incl. gebiedspromotie

I. Rapportage over afwijkingen begrotingsjaar 2016

Binnen het programma Economie rapporteren wij de volgende afwijking:

3.2 Recreatie en toerisme incl. gebiedspromotie

Plan recreatie en toerisme (1)

Jaarlijks is er € 250.000 beschikbaar om Flevoland als toeristisch en recreatief gebied te promoten. Eind 2016 wordt het beleidsplan recreatie en toerisme ter besluitvorming voorgelegd aan uw Staten. Na de vaststelling in 2016 zullen in 2017 de middelen ingezet worden voor de uitvoering en de communicatie van het beleidsplan en daarom zal er € 100.000 van het budget 2016 (via de reserve doorgeschoven activiteiten) worden overgeheveld naar 2017.

II. Effecten op de programmabegroting 2016

Binnen de lasten en baten van bovengenoemde programmaonderdelen rapporteren wij de onderstaande begrotingswijzigingen voor de Programmabegroting 2016. Deze wijzigingen zijn hierboven toegelicht.

Programma 3: Economie		<i>bedragen x € 1.000; -= voordeel</i>				
		2016	2017	2018	2019	2020
1.	Verschuiving middelen gebiedspromotie	-100	100	0	0	0
	<i>totaal</i>	-100	100	0	0	0
	mutatie reserves	100	-100	0	0	0
	mutatie begrotingsaldo	0	0	0	0	0

Programma 4 : Cultuur, samenleving en sport

Binnen dit programma vallen de volgende programmaonderdelen:

4.1 Cultuur

4.2 Samenleving en sport

I. Rapportage over afwijkingen begrotingsjaar 2016

Binnen het programma Cultuur, samenleving en sport rapporteren wij de volgende afwijkingen:

4.1 Cultuur

Monumenten en archeologie (1)

Voor drie opdrachten vanuit de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed is in het kader van het Programma Visie Erfgoed en Ruimte in de meicirculaire 2016 Provinciefonds een bedrag van € 126.000 beschikbaar gesteld. Het betreft de opdrachten 'Cultuurhistorisch verkenning Knardijk', 'Erf zoekt kans' en 'Watererfgoed Noordoostpolder'. De laatste twee projecten hebben een doorloop naar 2017. Daarom wordt van het ontvangen bedrag € 63.500 in de 'reserve doorlopende activiteiten' gestort, zodat dit in 2017 kan worden ingezet.

Er zijn dit jaar geen gemeentelijke aanvragen voor monumentenonderhoud ingediend. In het najaar worden deze ook niet verwacht. Dit betekent dat een bedrag van € 40.000 in de 'reserve monumentenzorg' kan worden gestort.

II. Effecten op de programmabegroting 2016

Binnen de lasten en baten van bovengenoemde programmaonderdelen rapporteren wij de onderstaande begrotingswijzigingen voor de Programmabegroting 2016. Deze wijzigingen zijn hierboven toegelicht.

Programma 4: Cultuur, samenleving en sport		<i>bedragen x € 1.000; -= voordeel</i>				
		2016	2017	2018	2019	2020
1.	Hogere lasten proj. cultureel erfgoed (saldo)	23	64	0	0	0
	<i>totaal</i>	23	64	0	0	0
	mutatie reserves	104	-64	0	0	0
	mutatie begrotingsaldo	126	0	0	0	0

N.B. de mutatie ten laste van het begrotingsaldo ad € 0,13 miljoen wordt geheel gedekt uit de hogere bijdrage Provinciefonds voor erfgoed en ruimte. Zie paragraaf 8.3

Programma 5 : Energie, milieu en klimaat

Binnen dit programma vallen de volgende programmaonderdelen:

- 5.1 Milieu incl. omgevingsdiensten
- 5.2 Energie en klimaat

I. Rapportage over afwijkingen begrotingsjaar 2016

Binnen het programma Energie, milieu en klimaat rapporteren wij de volgende afwijkingen:

5.1 Milieu incl. omgevingsdiensten

Omgevingsdienst OFGV en risicokaart(1/2)

Het rekeningresultaat van de OFGV over 2015 wordt teruggestort naar de partners. Het Flevolandse deel in het resultaat is € 385.000. Deze meevaller bestaat voor € 287.000 uit het opheffen van de frictiereserve en voor € 98.000 uit de reguliere bedrijfsvoering over 2015.

In 2017 zal hiervan € 50.000 worden ingezet voor een kwaliteitsimpuls bij de OFGV. Niet voor de primaire taken, maar met name voor de bedrijfsvoering en de ondersteunende processen.

Naar verwachting zal de (algemene) evaluatie verbonden partijen besproken worden in de commissie in dit najaar. Deze algemene evaluatie zal het startpunt zijn voor de evaluatie OFGV. Uw Staten zullen inbreng leveren voor de opzet en vraagstelling van de evaluatie OFGV. Verwachting is dat de evaluatie OFGV begin 2017 zal starten. De hiervoor benodigde middelen van € 40.000 worden (va de reserve doorgeschoven activiteiten) overgeheveld naar 2017.

Er was in de begroting rekening gehouden met het uitbesteden van de werkzaamheden vanaf 2016 voor de Risicokaart. Het onderzoek hiernaar is echter nog niet afgerond, waardoor in 2016 de werkzaamheden nog zijn uitgevoerd door eigen personeel. Dit betekent een meevaller van € 50.000.

Duurzaam Gebruik Ondergrond (3)

Met het Ministerie van Infrastructuur en Milieu is een convenant afgesloten voor de Zoetwatermaatregelen in het IJsselmeergebied voor de periode 2016-2021 waarbij landelijk € 25 miljoen wordt geïnvesteerd (dit betrof voorheen het Deltaprogramma). Flevoland doet mee aan het project Spaarwater, wat een totale omvang van € 2,5 miljoen behelst. Dit project is gericht op het tegengaan van bodemdaling en op de besparing van zoetwater. Het project is opgestart als onderdeel van het Actieprogramma Bodem en Water. De opgave zoals o.a. geformuleerd in het Actieplan Bodem en Water en het Deltaprogramma Zoetwater is samenwerken aan een robuust bodem- en watersysteem waarin landbouw duurzaam mogelijk is.

De bijdrage van het Ministerie voor Flevoland bedraagt € 212.000 en vanuit het programma Duurzaam Gebruik Ondergrond wordt de Flevolandse cofinanciering van € 140.000 bekostigd.

In 2016 is via het Provinciefonds een eerste tranche ontvangen voor het project Spaarwater van €127.000. Aangezien de totaal benodigde middelen voor 2016 reeds zijn onttrokken aan de reserve Bodem kan een deel van deze onttrekking nu achterwege blijven.

In 2016 worden niet alle beschikbare middelen besteed voor het meerjarige programma Duurzaam gebruik ondergrond. Deels omdat is afgezien van geplande inhuur en werkzaamheden binnen het eigen apparaat zijn uitgevoerd, deels omdat voor bodemdaling minder projectaanvragen zijn ingediend dan voorzien en deels omdat de bodemsaneringstrajecten lager uitvallen. De overgebleven middelen van € 100.000 blijven beschikbaar binnen de reserve Bodem.

DuurzaamDoor (4)

In de begroting 2016 was rekening gehouden met € 100.000 aan baten via een doeluitkering. Uit de septembercirculaire blijkt dat deze bijdrage via het Provinciefonds wordt verstrekt als decentralisatie-uitkering.

Programmatische Aanpak Stikstof (5)

Bij de Perspectiefnota 2016-2020 zijn extra middelen geregeld voor de PAS. Voor 2016 is aangegeven dat er € 250.000 extra nodig was. Daarbij was opgemerkt dat de hoogte van het bedrag nog niet met zekerheid was vast te stellen, omdat de kostenverdeling tussen het Rijk en de provincies nog niet definitief is. Inmiddels blijkt dat de bijdrage voor Flevoland lager is dan was ingeschat waardoor € 150.000 kan vrijvallen.

II. Effecten op de programmabegroting 2016

Binnen de lasten en baten van bovengenoemde programmaonderdelen rapporteren wij de onderstaande begrotingswijzigingen voor de Programmabegroting 2016. Deze wijzigingen zijn hierboven toegelicht.

Programma 5: Energie, milieu en klimaat		<i>bedragen x € 1.000; -= voordeel</i>				
		2016	2017	2018	2019	2020
1.	Lagere lasten ivm resultaat 2015 OFGV	-385	0	0	0	0
2.	Verschuiving middelen tbv OFGV	-90	90	0	0	0
3.	Lagere lasten ivm onderbesteding DGO	-100	0	0	0	0
4.	Baten DuurzaamDoor via PF uitk.	100	0	0	0	0
5.	Lagere lasten PAS	-150	0	0	0	0
	<i>totaal</i>	-625	90	0	0	0
	mutatie reserves	317	-90	0	0	0
	mutatie begrotingsaldo	-308	0	0	0	0

N.B. van de mutatie ten laste van het begrotingsaldo wordt € 0,23 miljoen gedekt uit de hogere bijdrage Provinciefonds voor het project Spaarwater en voor DuurzaamDoor. Zie paragraaf 8.3

Programma 6 : Mobiliteit

Binnen dit programma vallen de volgende programmaonderdelen:

- 6.1 Openbaar vervoer
- 6.2 Mobiliteitsbeleid
- 6.3 Nieuwe infrastructuur
- 6.4 Bestaande infrastructuur

I. Rapportage over afwijkingen begrotingsjaar 2016

Binnen het programma Mobiliteit rapporteren wij de volgende afwijkingen:

6.4 Bestaande infrastructuur

Algemeen

In het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (p-MIRT) is aangegeven hoe wij de bereikbaarheid van Flevoland door middel van nieuwbouw verbeteren. In het Meerjarenprogramma Beheer en onderhoud en Vervangingsinvesteringen (MBVI) staan de benodigde maatregelen om de provinciale infrastructuur op het gewenste kwaliteitsniveau te houden. Samen vormen zij het totale programma voor de aanpak van de provinciale infrastructuur.

De realisatie van het werk is organisatorisch opgedeeld in twee categorieën:

- Grote projecten
- Regioprojecten (noord, oost en zuid)

Daarnaast vindt er jaarlijks onderhoud plaats, zoals het uitvoeren van reparaties aan bijvoorbeeld het wegdek en het maaien van bermen. In het winterseizoen worden de wegen gestrooid bij kans op gladheid.

Op dit moment zijn zeven grote projecten in uitvoering, waarover uw Staten via afzonderlijke Voortgangsrapportages worden geïnformeerd.

1. Gooiseweg, fase 2
2. Baanverdubbeling Waterlandseweg (inclusief realisatie Fietsbrug)
3. Passage Dronten
4. Infrastructuur Lelystad Airport
5. Roggebot
6. Capaciteitsuitbreiding Hogering Almere
7. Programma Groot Onderhoud Bruggen en Sluizen

Het project Roggebot, dat momenteel in de opstartfase zit, wordt versneld uitgevoerd. Dit project is financieel en organisatorisch een samenwerking met de provincie Overijssel. Van de grote projecten kan alleen de Passage Dronten niet gerealiseerd worden voor het krediet dat in het p-MIRT beschikbaar is gesteld. Echter door meevallers bij andere projecten, is de verwachting dat het tekort kan worden opgevangen binnen het budget van het p-MIRT.

Voor de 11 regioprojecten die worden uitgevoerd, geldt dat de oplevering van nagenoeg alle projecten in 2016 goed op koers ligt. Van twee projecten (Dronterringweg en Nagelerweg) wordt een deel van de werkzaamheden door onvoorziene omstandigheden doorgeschoven naar 2017. Het uitstel zal mede worden benut om de uitvoeringsperiode zo goed mogelijk op de wensen van de 'omgeving' af te stemmen.

Van het totaal beschikbare bedrag voor Jaarlijks Onderhoud (JO) in de periode 2015-2019 (gemiddeld €7,5 miljoen per jaar) is in de periode 2015-medio 2016 ca. 34% besteed (inclusief verplichtingen). Dat is een lichte afwijking van de planning; bij een gelijkmatige spreiding van het JO over de hele looptijd van het programma was een besteding van 30% voorzien. Dit komt hoofdzakelijk door de hogere kosten voor gladheidsbestrijding in 2015 en begin 2016.

In de tweede helft van 2016 ontvangen uw Staten van alle grote projecten en de regioprojecten een geactualiseerde voortgangsrapportage, met daarin een nadere detaillering van zowel de planning als de financiële stand van zaken. Tevens wordt het MBVI toegezonden.

Uitgaventempo investeringen (1)

Bij het opstellen van het PMIRT 2017-2021 is er opnieuw gekeken naar de planning van de projecten en wat de jaarlijkse kosten zijn die de provincie gaat maken. Dit is ook gebeurd voor 2016. Via de afzonderlijke voortgangsrapportages die hierboven zijn vermeld bent u reeds geïnformeerd over de voortgang van de grote projecten. Op basis van de planning en voortgang blijkt dat een deel van de geraamde investeringsuitgaven voor 2016 niet in 2016 wordt gerealiseerd, maar dat deze kosten in de komende jaren zullen worden gemaakt. Omdat de te maken kosten deels worden gedekt door bijdragen uit reserves en de decentralisatie-uitkering verkeer en vervoer, schuift hiervan bijna € 15 mln. via de reserves door naar komende jaren.

Halve aansluiting A6

Voor de bereikbaarheid van de Luchthaven Lelystad is met het Rijk overeengekomen dat er een extra afrit op de snelweg A6 komt. Hiervoor is een realisatieovereenkomst afgesloten waarbij de provincie de halve aansluiting gaat realiseren voor € 17,4 miljoen exclusief BTW. Deze middelen zijn opgenomen in het PMIRT 2017-2021. In 2016 starten we met de planvoorbereiding. Hiervoor stelt het Rijk aanvullende middelen van € 545.000 exclusief BTW beschikbaar.

Ontsluitingsweg Luchthaven

Voor de ontsluiting van de Luchthaven Lelystad is het eerste project de verbinding vanaf de Larserweg. Dit project wordt samen met OMALA en de gemeente Lelystad gerealiseerd. De provincie heeft in augustus 2016 de ontsluiting van de Luchthaven Lelystad vanaf de Larserweg aanbesteed. In het bestek zijn vanuit OMALA en de Luchthaven Lelystad een aantal extra wensen opgenomen. De aanvullende wensen ad € 137.000 exclusief BTW vergoeden de partijen zelf.

Bovenstaande leidt ertoe dat wordt voorgesteld het bruto raamkrediet investeringen wegens 2016 met € 682.000 te verhogen tot € 29.169.000

Actualisatie decentralisatie-uitkering verkeer & vervoer

In de meicirculaire van het Provinciefonds 2016 zijn extra middelen in het kader van de decentralisatie-uitkering verkeer en vervoer ad. € 120.000 ontvangen. Deze middelen worden conform de nota reserves en voorzieningen toegevoegd aan de reserve Mobiliteit en zijn daarmee beschikbaar voor toekomstige uitgaven voor openbaar vervoer, bereikbaarheid en verkeersveiligheid.

II. Effecten op de programmabegroting 2016

Binnen de lasten en baten van bovengenoemde programmaonderdelen rapporteren wij de onderstaande begrotingswijzigingen voor de Programmabegroting 2016. Deze wijzigingen zijn hierboven toegelicht.

Programma 6: Mobiliteit		<i>bedragen x € 1.000; -= voordeel</i>				
		2016	2017	2018	2019	2020
1.	Lagere lasten infrastructurele werken	-14.803	0	0	0	0
	<i>totaal</i>	<i>-14.803</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
	mutatie reserves	14.923	0	0	0	0
	mutatie begrotingsaldo	120	0	0	0	0

N.B. de mutatie ten laste van het begrotingsaldo ad € 0,12 miljoen wordt geheel gedekt uit de hogere bijdrage Provinciefonds voor doorwerking index BDU 2015. Zie paragraaf 8.3.

Programma 7 : Gebiedsontwikkeling

Binnen dit programma vallen de volgende programmaonderdelen:

- 7.1 Noordelijk Flevoland
- 7.2 Midden Flevoland
- 7.3 Zuidelijk Flevoland
- 7.4 Nieuwe Natuur

I. Rapportage over afwijkingen begrotingsjaar 2016

Binnen het programma Gebiedsontwikkeling rapporteren wij de volgende afwijkingen:

7.1 Noordelijk Flevoland

Tranche 2016 ZZL-gelden

Via de meicirculaire is de volgende tranche van de zogenoemde ZZL-gelden (€ 2,597 mln.) beschikbaar gesteld. Deze middelen worden conform eerdere besluitvorming ingezet voor het programma Noordelijk Flevoland en de provinciale bijdrage aan de N50. Afwikkeling hiervan verloopt via de bestemmingsreserve Zuiderzeelijngelden. Dit bedrag wordt derhalve gestort in deze reserve.

Doorschuiven budget procesgeld Maritieme Servicehaven Noordelijk Flevoland (1)

Bij de Zomernota 2015 is vanuit de reserve Procesgelden Gebiedsontwikkeling voor de jaren 2015-2017 totaal € 1 miljoen procesgeld beschikbaar gesteld voor de nadere uitwerking van de provinciale rol ten aanzien van de Maritieme Servicehaven Noordelijk Flevoland en het toewerken naar realisatie hiervan. Voor 2016 is een bedrag geraamd van € 650.000. Momenteel wordt voortvarend gewerkt aan het planologisch juridisch kader (provinciaal inpassingsplan en MER). De verwachting is dat het budget 2016 niet volledig nodig zal zijn in 2016. Voorgesteld wordt een bedrag van € 120.000 (via de reserve procesgelden gebiedsontwikkeling) door te schuiven naar 2017.

7.3 Zuidelijk Flevoland

Floriade Werkt (2)

In het kader van Almere 2.0 is via het Fonds Verstedelijking Almere tot en met 2022 een bedrag van € 2 miljoen beschikbaar voor het programma Floriade Werkt. Conform eerdere besluitvorming van uw Staten en de met de fondsbeheerder gemaakte afspraken wordt € 1 miljoen ingezet voor de challenge (prijsvraag) en € 1 miljoen voor de nadere regel (subsidie).

Voor 2016 is uitgegaan van een totale besteding van € 500.000. Momenteel wordt hard gewerkt aan de uitwerking van de challenge die in het vierde kwartaal van 2016 start. Ook worden er gesprekken gevoerd met beoogde begunstigde van de nadere regel. Hierbij gaat het om maatwerkafspraken en de aanvrager moet eerst ook ondersteund worden vanuit andere subsidies (nadere regel betreft een aanvulling op reeds beschikbare subsidies). Naar verwachting zal niet het volledig geraamde bedrag nodig zijn in 2016. Voorgesteld wordt het budget 2016 te verlagen naar € 175.000 en de hiermee samenhangende bijdrage uit het Fonds Verstedelijking Almere overeenkomstig aan te passen. De resterende middelen zullen in de begroting 2017 worden gespreid over de latere programmajaren.

Aangepaste fasering IFA-uitgaven (3)

Op basis van de voortgangsrapportages die zijn ontvangen van de subsidiebegunstigden van de lopende projecten is een geactualiseerde inschatting gemaakt van de werkelijke IFA-bijdragen in 2016. Op basis van deze rapportages is de inschatting dat de besteding in 2016 totaal ca. € 2 miljoen zal bedragen, waar € 4,2 mln. is begroot. Daarom wordt voorgesteld een bedrag van € 2,2 miljoen. door te schuiven naar 2017. Deze lagere besteding komt onder andere doordat projecten later zijn gestart dan oorspronkelijk gepland (GWIA) of een verlengde uitvoeringsperiode van toepassing is (bijvoorbeeld Boshart en Reedewaard). Voor detailinformatie over de voortgang van het IFA-programma wordt verwezen naar de IFA-(half)jaarrapportages.

Naderende afronding IFA programma

Het IFA-programma is gesloten voor nieuwe aanvragen, er vinden geen nieuwe beschikkingen meer plaats. Op 1 januari 2016 bedroeg het saldo van de IFA-reserve totaal € 13,62 miljoen. Na aftrek van de restantverplichting van lopende IFA-projecten (€ 8,10 miljoen), het risico-oormerk voor de achtergestelde lening Reedewaard (€ 1,95 miljoen) en het oormerk voor resterende procesgelden (€ 0,30 miljoen) resteert er nog een bedrag van € 3,27 miljoen. Dit is het minimale bedrag waarvan zeker is dat niet meer binnen het IFA-programma tot besteding komt. Dit bedrag kan nog oplopen indien definitieve afrekeningen lager uitvallen of de geormerkte bedragen niet (volledig) nodig blijken. Omdat deze middelen onderdeel zijn van de € 89 miljoen waarvan is afgesproken dat ze in Almere geïnvesteerd worden, ligt het in de rede deze middelen te herbestemmen binnen Almere. Komende periode kunt u hiervoor voorstellen verwachten. Hierbij kan o.a. gedacht worden aan overheveling naar Almere 2.0 en/of een kwaliteitsimpuls voor de Innovatiewerkplaats Floriade Werkt!.

Voortgang project Markermeer-IJmeer: eerste fase Marker Wadden

Op 19 februari 2014 hebben Provinciale Staten ingestemd met de Bestuursvereenkomst Amsterdam-Almere-Markermeer. Hiermee stelden Rijk en regio een toekomstperspectief vast voor o.a. het Markermeer en IJmeer: een Toekomstbestendig Ecologisch Systeem (TBES) dat zorgt voor een kwalitatief hoogwaardige leefomgeving met aantrekkelijke natuur- en recreatiegebieden. Concrete eerste stappen hierbij zijn de Luwtemaatregelen Hoornse Hop en de eerste fase Marker Wadden. In mei 2014 hebben Provinciale Staten ingestemd met de samenwerkings- en kaderovereenkomst Eerste fase Marker Wadden en een financiële bijdrage van € 3,5 miljoen.

Inmiddels is de aanleg van het eerste (hoofd)eiland (250 ha) van Marker Wadden, inclusief haven en wandelpaden, gestart en komt nu boven water. Hiervoor is € 50 miljoen door het rijk, natuurmonumenten en provincie Flevoland beschikbaar gesteld. Wanneer voor het eind van het jaar opdracht gegeven kan worden voor de volgende eilanden van de eerste fase zijn de kosten hiervan relatief laag (circa € 20 miljoen). Dit komt doordat de hoge kosten van de voorbereiding en het ter plaatse brengen van de schepen en instrumenten niet nogmaals wordt gerekend.

Zowel door het publiek als de professioneel betrokkenen wordt Marker Wadden ervaren als een mooie ontwikkeling. Voor het Nederlandse (waterbouw)bedrijfsleven zorgt deze innovatieve ontwikkeling (land maken met bagger) voor positieve beeldvorming. Voor het imago van MRA en Flevoland kan Marker Wadden (als onderdeel van Nationaal Park Nieuw Land) positieve aandacht genereren. Onderdeel van de Marker Wadden is de combinatie natuur en recreatie. Als de eerste fase niet volledig kan worden uitgevoerd, zal wellicht ook het recreatief programma naar beneden moeten worden bijgesteld. Het niet volledig ontwikkelen van de eerste fase Marker Wadden als onderdeel van het Nationaal Park Nieuw Land heeft ook een effect op het slagen van de ontwikkeling van het Nationaal Park.

Om alle eilanden van het ontwerp te kunnen realiseren benadert Natuurmonumenten nieuwe partijen, maar ook reeds betrokken partijen om een (additionele) bijdrage te leveren aan de eerste fase Marker Wadden. Ook de provincie Flevoland is benaderd met het verzoek om een aanvullende bijdrage.

Verschillende overheden (o.a. EZ, IenM, provincie Noord Holland) en private partijen, die nu door Natuurmonumenten (die mogelijk zelf ook extra zal investeren) benaderd zijn, staan positief tegenover een bijdrage, maar stellen daarbij de voorwaarde dat andere partijen dat ook doen. Een (eenmalige) provinciale bijdrage van € 3 miljoen (waarmee de totale bijdrage van de provincie aan de eerste fase € 6,5 miljoen zal bedragen) zorgt daarmee voor een multiplier effect.

Wij stellen daarom voor een additionele bijdrage van € 3 miljoen beschikbaar te stellen voor de realisatie van de eerste fase van de Marker Wadden onder voorwaarde van bijdragen van andere partijen tot het nog ontbrekende bedrag van circa € 20 miljoen (i.c. een multiplier van minimaal 6) voor de volgende eilanden en dit te dekken uit de reserve strategische projecten.

7.4 Nieuwe Natuur

Procesgeld Nieuwe Natuur (4)

Het budget Procesgeld Nieuwe Natuur wordt ingezet voor de inkoop van advies en de inhuur van expertise om toe te werken naar de realisatie van de gehonoreerde projecten. Ten laste van dit budget worden (binnen de kaders van het programma) ook bijdragen aan de initiatiefnemers verstrekt als ondersteuning bij de verdere planuitwerking. Ten einde tijdige en succesvolle realisatie te bewerkstelligen blijken een aantal projecten en gebiedsprocessen meer ondersteuning nodig te hebben dan vooraf te voorzien was. Op basis van de huidige voortgang is de verwachting dat voor 2016 een budget nodig is van € 650.000.

Derhalve wordt voorgesteld de huidige raming (ad. € 532.000) met € 118.000 te verhogen, ten laste van de reserve Nieuwe Natuur. Dit past binnen de financiële programmakaders zoals periodiek gerapporteerd in de voortgangsrapportage Nieuwe Natuur. De (extra) procesgelden worden gedekt uit opbrengsten die door het programma gerealiseerd zijn, onder andere vanuit verpachting van het bezit en terugbetaalde schadeloosstelling bij wederverkoop.

Realisatiebijdrage projecten (5)

Er wordt voortvarend toegewerkt naar realisatie van de gehonoreerde projecten. De provincie faciliteert de verdere planuitwerking en legt in intentieovereenkomsten de daartoe benodigde stappen vast. Zodra een project in uitvoering kan worden genomen, binnen de kaders van uw Staten-besluit, wordt een realisatieovereenkomst gesloten tussen de provincie en de initiatiefnemer. Door middel van deze realisatieovereenkomst committeert de provincie zich tot het leveren van de realisatiebijdragen voor grond, inrichting en beheer. In deze overeenkomsten worden dan ook de betalingsvoorwaarden vastgelegd. Betaalmomenten zijn daarbij gekoppeld aan de borging van de natuurbestemming (planologisch/kwalitatieve verplichting) en de voortgang van het project. Het benodigde jaarbudget voor deze (geldelijke) projectbijdragen is dan ook sterk afhankelijk van het moment waarop realisatieovereenkomsten worden gesloten alsmede de (planologische) voortgang van de projecten. Vooralsnog werd voor het jaar 2016 uitgegaan van een benodigd budget van € 4,15 miljoen, te dekken uit de reserve Nieuwe Natuur (incl. grondverkoop) en compensatiegelden (€ 1,3 miljoen). Hoewel voortvarend gewerkt wordt aan de projecten is op basis van de huidige voortgang en bijbehorende betalingscondities de verwachting dat in 2016 een budget nodig is van € 2,05 miljoen, te dekken uit de reserve Nieuwe Natuur. Derhalve wordt voorgesteld om € 2,1 miljoen. door te schuiven naar 2017 en de dekkingsbronnen overeenkomstig aan te passen.

II. Effecten op de programmabegroting 2016

Binnen de lasten en baten van bovengenoemde programmaonderdelen rapporteren wij de onderstaande begrotingswijzigingen voor de Programmabegroting 2016. Deze wijzigingen zijn hierboven toegelicht.

Programma 7: Gebiedsontwikkeling		<i>bedragen x € 1.000; -= voordeel</i>				
		2016	2017	2018	2019	2020
1.	Verschuiving middelen maritieme servicehavens	-120	120	0	0	0
2.	Lagere baten en lasten Floriade Werkt!	0	0	0	0	0
3.	Verschuiving middelen IFA	-2.200	2.200	0	0	0
4.	Hogere lasten ivm hogere bijdrage projecten NN	118	0	0	0	0
5.	lagere bijdrage derden Nieuwe natuur	1.300	-1.300	0	0	0
5.	Verschuiving middelen Nieuwe Natuur	-2.098	2.100	0	0	0
	<i>totaal</i>	<i>-3.000</i>	<i>3.120</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
	mutatie reserves	5.597	-3.120	0	0	0
	mutatie begrotingsaldo	2.597	0	0	0	0

N.B. de mutatie ten laste van het begrotingsaldo ad € 2,597 miljoen wordt geheel gedekt uit de hogere bijdrage Provinciefonds voor Zuiderzeelijngelden (tranche 2016). Zie paragraaf 8.3.

Programma 8 : Kwaliteit openbaar bestuur

Binnen dit programma vallen de volgende programmaonderdelen:

- 8.1 (Inter)nationale samenwerking en bestuurlijke positionering
- 8.2 Bestuurszaken
- 8.3 Algemene dekkingsmiddelen
- 8.4 Onvoorzien en stelposten
- 8.5 Bedrijfsvoering
- 8.6 Reserves

I. Rapportage over afwijkingen begrotingsjaar 2016

Binnen het programma Kwaliteit openbaar bestuur rapporteren wij de volgende afwijkingen:

8.1 (Inter)nationale samenwerking en bestuurlijke positionering

Uitvoeringskosten POP3 (1)

Op basis van nationale afspraken is de uitvoering van het POP3 programma ondergebracht bij RVO, waartoe met RVO een prestatieovereenkomst is gesloten. Voor deze uitvoeringskosten (inclusief eigen procesgeld) is jaarlijks een budget opgenomen van € 824.000, waarvan € 600.000 gedekt wordt uit de reserve POP3. Vanwege het huidige beperkte aantal openstellingen alsmede het feit dat RVO voor een groot deel van haar uitvoeringskosten andere (landelijke) dekkingsbronnen heeft gevonden is de verwachting dat het budget 2016 niet volledig nodig zal zijn. Een deel van de uitvoeringskosten verschuift daarmee naar latere programmajaren. Voorgesteld wordt het budget te verlagen met € 300.000 en deze middelen in de reserve POP3 beschikbaar te houden voor de uitvoeringskosten in latere programmajaren.

Cofinanciering POP3 (2)

In 2016 is vanuit de reserve POP € 430.000 beschikbaar als generieke provinciale cofinancieringen voor openstellingen binnen het lopende POP3 programma die niet passen binnen (budgetten voor) bestaand beleid.

Hiervan is € 340.000 toegekend aan de door het Ministerie van EZ opgestelde landelijke uniforme regeling Jonge Landbouwers POP3 2016, waarvan de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) de uitvoering verzorgt. Naar verwachting zal dit bedrag grotendeels in 2016 worden besteed.

Het restant ad. € 90.000 zal dit jaar niet tot besteding komen en kan worden afgeraamd ten gunste van de reserve POP3 zodat dit ingezet kan worden in latere programmajaren.

Detachering Noord-Holland, voormalig DLG-medewerkers (3)

Evenals voorgaand jaar is Noord-Holland op basis van haar huidige formatie niet in staat de voor Flevoland benodigde capaciteit te leveren op basis van de naar aanleiding van de DLG-decentralisatie gesloten detacheringsovereenkomst. Met Noord-Holland is overeengekomen dat Flevoland een deel van het budget mag aanwenden om zelf de benodigde inhuur te plegen om dit plaatsingsknelpunt op te lossen. Naar verwachting zal dit bedrag echter niet volledig in 2016 tot besteding komen. Voorgesteld wordt om een bedrag van € 150.000 via de reserve POP3 door te schuiven naar volgend begrotingsjaar zodat dit in 2017 ingezet kan worden om resterende plaatsingsknelpunten op te lossen.

Europees programma: Interreg (4)

In het kader van de Interreg Projectstimuleringsregeling V ontvangen wij via het Provinciefonds in 2016 een eenmalige bijdrage van € 47.500. Deze bijdrage is bedoeld om het ontwikkelen en indienen van Interreg-projecten met een Nederlandse lead-partner te stimuleren. Dit bedrag wordt toegevoegd aan het budget Technische Bijstand EU-programma's en wordt door Flevoland onder andere ingezet voor de uitwerking van de projectaanvraag PowerParking.

Europees programma: Kansen voor West (5)

Voor het programma Kansen voor Flevoland 2014-2020 (KvF II) is jaarlijks een bedrag in de begroting opgenomen van € 900.000 (incl. aflopende TMI-projecten). Ten tijde van het opstellen van deze Zomernota zijn er nog geen nieuwe projecten beschikt binnen KvF II die tot een betaling in 2016 zullen leiden. De bestedingen 2016 zullen enkel betrekking hebben op de lopende TMI-projecten en naar verwachting ca. € 250.000 bedragen. Derhalve wordt voorgesteld het budget met € 650.000 te verlagen. Deze middelen blijven beschikbaar in de reserve Cofinanciering EU14-20 voor latere programmajaren.

8.2 Bestuurszaken

Training en ontwikkeling statenleden (6)

In de reserve doorgeschoven activiteiten is € 36.500 beschikbaar ten behoeve van de ontwikkeling en training van statenleden. De middelen zullen dit jaar worden ingezet om de beeldvormende fase in het besluitvormingsproces voor Provinciale Staten anders in te richten. Dit betreft onder meer de invulling van de Statenacademie, waarin training en ontwikkeling een plaats krijgen. Tevens zijn ze bedoeld om op de aangepaste vergaderstructuur gerichte en op de behoefte afgestemde trainingen ter ontwikkeling van de leden aan te kunnen bieden.

8.3 Algemene dekkingsmiddelen

Provinciefonds (7)

De voor 2016 geraamde Provinciefondsuitkering is bij de Perspectiefnota 2016-2020 aangepast aan de informatie uit de septembercirculaire 2015. Nadien zijn de meicirculaire en de septembercirculaire 2016 uitgekomen. Op basis van deze circulaire is er sprake van een toename van de uitkering met € 4.113.000. Deze verhoging bestaat uit een verhoging van de algemene uitkering met € 975.000 en een verhoging van de decentralisatie-uitkeringen met € 3.138.000.

De verhoging van de algemene uitkering houdt verband met de nieuwste inzichten in de accressen en bijstellingen van maatstaven (inwoners, oppervlaktes, etc.). Binnen de algemene uitkering was (uit behoedzaamheid) in de begrotingsraming rekening gehouden met een mogelijke negatieve bijstelling van het accres met 1% bij de septembercirculaire 2016 (effect € 1 mln.). Naar nu blijkt is een dergelijke bijstelling niet aan de orde. Dit verklaart grotendeels de verhoging met € 975.000.

De hogere decentralisatie-uitkeringen hebben betrekking op:

- Zuiderzeelijngelden (tranche 2016): € 2.597.000
- Zoetwatermaatregelen: € 127.050
- Bijdrage erfgoed en ruimte: € 126.000
- Doorwerking index BDU 2015: € 120.000
- Projectstimulering Interreg V: € 47.500
- Duurzaam door: € 100.000
- Hydrologische maatregelen: € 20.000

Totaal (afgerond): € 3.138.000

De decentralisatie-uitkeringen(zullen) worden ingezet voor de doelen waarvoor deze ontvangen zijn. Bij de desbetreffende programma's is dit nader toegelicht. Voor wat betreft de decentralisatie-uitkering Duurzaam door is er sprake van een (technische) omzetting van een specifieke uitkering naar een uitkering via het Provinciefonds. Deze is daarom niet nader toegelicht.

De hogere algemene uitkering ad. € 975.000 komt ten gunste van het begrotingsaldo.

NB: In de u aangeboden ontwerp Programmabegroting 2017 zijn de effecten van de meicirculaire 2016 wel verwerkt; de effecten van de septembercirculaire 2016 zullen worden verwerkt in de Perspectiefnota 2017-2021.

Aandelenverkoop Enexis (8)

Enexis heeft per 1 januari 2016 het verzorgingsgebied in de Noordoostpolder geruild met Alliander en heeft hierdoor geen verzorgingsgebied meer in Flevoland. Wij hebben 14 juni 2016 een ontwerpbesluit genomen tot verkoop van de aandelen Enexis Holding N.V. Op 21 september 2016 is dit besluit door uw Staten bekrachtigd. Het voornemen tot verkoop van de aandelen Enexis Holding NV heeft een te verwachten opbrengst van € 1.032.000. Het voorstel aan uw Staten is om de opbrengst te storten in de reserve strategische projecten.

8.4 Onvoorzien en stelposten

Post onvoorzien (9)

De post voor onvoorziene uitgaven kent jaarlijks een omvang van € 150.000. Hiervan is dit jaar nog geen gebruik gemaakt. Ook in 2014 en 2015 is deze post niet ingezet. In de praktijk blijkt dat er voldoende andere dekkingsmogelijkheden zijn, zodat een beroep op de post onvoorzien achterwege kan blijven. Daarom wordt voorgesteld om de post onvoorzien voor 2016 af te ramen naar nihil.

Stelpost nieuw beleid (10)

De omvang van de stelpost nieuw beleid bedraagt tot aan deze Zomernota € 3.895.000. Voor dit jaar is daarvoor geen nadere bestemming. Daarom wordt voorgesteld de stelpost nieuw beleid af te ramen ten gunste van het begrotingssaldo. Zoals eerder bij het onderdeel 'Algemene dekkingsmiddelen' is aangegeven wordt voorgesteld het begrotingssaldo dat ontstaat na de mutaties in deze Zomernota toe te voegen aan de bestemmingreserve strategische projecten.

Stelpost onzekerheden Perspectiefnota (11)

Op deze stelpost is (na een actualisatie in de Perspectiefnota 2016-2020) nog € 325.000 beschikbaar. Hiervan is € 200.000 bedoeld voor eventuele tegenvallende inkomsten uit de opcenten MRB. Op basis van het zogenoemde voertuigenoverzicht van 1 juli jl. mag verwacht worden dat de huidige geraamde opbrengst van € 51,8 mln. grosso modo gerealiseerd zal worden. Dit deel van de stelpost kan dus (structureel) vervallen.

Daarnaast bevat de stelpost een bedrag van € 125.000 voor eventuele tegenvallers die voortvloeien uit de overgedragen taken van DLG naar de provincies. Voor het lopend jaar wordt geen beroep op deze stelpost verwacht; voor 2017 en volgende jaren zijn er nog onzekerheden die het gewenst maken deze stelpost te handhaven. Vandaar dat dit onderdeel van de stelpost in 2016 (dus incidenteel) kan worden afgeraamd.

Stelpost taakstelling ombuiging automatisering (12)

In 2013 is de Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek (OFGV) van start gegaan en zijn taken van de provincie overgegaan naar de OFGV. Omdat dit leidde tot een vermindering van de formatie van de provincie, is tevens een taakstelling voor de overheadkosten bij de provincie geformuleerd. Deze is inmiddels ingevuld, met uitzondering van een bedrag van € 60.000 dat vanaf 2016 binnen de automatisering moest worden gevonden. Hiervoor is een stelpost 'taakstelling ombuiging automatisering' opgenomen.

Als gevolg van een lager gerealiseerd investeringsniveau in ICT voorzieningen in voorgaande jaren zullen de kapitaallasten voor 2016 lager uitvallen. Een deel van deze lagere lasten kan nu worden benut om deze taakstelling voor 2016 in te vullen.

Stelpost af te dragen vennootschapsbelasting (13)

Omdat in 2016 geen materiele ondernemingsactiviteiten zijn uitgevoerd die onderworpen zijn aan vennootschapsbelasting kan de stelpost voor het jaar 2016 ad € 50.000 volledig worden afgeraamd.

8.5 Bedrijfsvoering

Programmaonderdeel: 8.5.5 Facilitaire zaken en financiële administratie

Schoonmaak en services (14)

In 2016 is via Europese Aanbesteding een nieuwe contract afgesloten voor de schoonmaak van het Provinciehuis en de steunpunten. In dit contract is ook de schoonmaak van de marmoleumvloeren opgenomen. Voorheen werd het onderhoud van de marmoleumvloer bekostigd uit het Niet Jaarlijks Onderhoud. Dit leidt vanaf 2017 tot een structureel lagere benodigde dotatie aan de voorziening Niet Jaarlijks Onderhoud ad € 35.000, onder gelijke verhoging van het jaarlijkse budget voor schoonmaak en services.

Correctie verwerking mutatie Perspectiefnota (15)

Bij de Perspectiefnota 2016 is besloten de lagere kapitaallasten in 2016 als gevolg van lager dan begrote investeringen op het gebied van ICT op de stelpost MAB te plaatsen. In de bijbehorende begrotingswijziging is de wijziging echter abusievelijk doorgevoerd in het jaar 2017 in plaats van 2016. Dit wordt bij deze gecorrigeerd. Daarnaast wordt een deel van deze lagere lasten ingezet om de

ombuigingsstelpost 'taakstelling ombuiging automatisering' voor 2016 ad. € 60.000 mee in te vullen (zie ook onder 8.4).

Lagere personeelslasten (16)

Op basis van het Coalitieakkoord is in 2016 € 0,2 mln. beschikbaar voor extra personeelsinzet ter uitvoering van nieuw beleid. In 2016 is hierop geen beroep gedaan omdat de werkzaamheden konden worden opgevangen binnen de bestaande personeelsbudgetten. Zodoende kan dit bedrag worden afgeraamd ten gunste van het begrotingsaldo.

II. Effecten op de programmabegroting 2016

Binnen de lasten en baten van bovengenoemde programmaonderdelen rapporteren wij de onderstaande begrotingswijzigingen voor de Programmabegroting 2016. Deze wijzigingen zijn hierboven toegelicht.

Programma 8: Kwaliteit openbaar bestuur		<i>bedragen x € 1.000; -= voordeel</i>				
		2016	2017	2018	2019	2020
1.	Lagere uitvoeringskosten POP3	-300	0	0	0	0
2.	Lagere lasten cofin POP3	-90	0	0	0	0
3.	Verschuiving middelen detachering Noord-Holland	-150	150	0	0	0
4.	Hogere lasten Interreg uit bijdrage PF	48	0	0	0	0
5.	Lagere lasten OP West 2014-2020	-650	0	0	0	0
6.	Hogere lasten training c.a..PS	37	0	0	0	0
7.	Hogere uitkering Provinciefonds	-4.113	0	0	0	0
8.	Opbrengst aandelenverkoop Enexis	-1.032	0	0	0	0
9.	Lagere lasten door verlaging post onvoorzien	-150	0	0	0	0
10.	Verlaging stelpost nieuw beleid	-3.895	0	0	0	0
11.	Lagere lasten ivm herijking stelpost onzekerheden	-325	0	0	0	0
12.	Afboeken taakstelling automatisering	60	0	0	0	0
13.	Lagere lasten ivm vervallen VBP risico 2016	-50	0	0	0	0
14.	Hogere lasten nieuw schoonmaakcontract	0	35	35	35	35
15.	Correctie begrotingswijz. Perspectiefnota 16-20	-60	0	0	0	0
16.	Lagere personeelslasten	-200	0	0	0	0
	<i>totaal</i>	<i>-10.870</i>	<i>185</i>	<i>35</i>	<i>35</i>	<i>35</i>
	mutatie reserves/voorziening	2.185	-185	-35	-35	-35
	mutatie begrotingsaldo	-8.685	0	0	0	0

N.B. van de mutatie ten laste van het begrotingsaldo wordt € 0,05 miljoen gedekt uit de hogere bijdrage Provinciefonds voor Projectstimulering Interreg V. Zie paragraaf 8.3

Financieel totaaloverzicht

6 Financieel totaaloverzicht

Hieronder presenteren wij het overzicht van alle financiële mutaties die hiervoor in de hoofdstukken II zijn vermeld.

Totaal overzicht begrotingsmutaties Zomernota 2016

Programma 1: Ruimtelijke ontwikkeling en waterbeleid		<i>bedragen x € 1.000; -= voordeel</i>				
		2016	2017	2018	2019	2020
1.	Verschuiving middelen Omgevingsvisie	-50	50	0	0	0
2.	Lagere lasten grondwater	-125	0	0	0	0
	<i>totaal</i>	-175	50	0	0	0
	mutatie reserve/voorziening	175	-50	0	0	0
	mutatie begrotingsaldo	0	0	0	0	0

Programma 2: Landelijke gebied en natuur		<i>bedragen x € 1.000; -= voordeel</i>				
		2016	2017	2018	2019	2020
1.	Lagere lasten NP OVP ivm herijking	-200	0	0	0	0
2.	Hogere lasten Landschap Beheer Flevoland	0	50	0	0	0
3.	Lagere lasten afrekening BIJ12 2015	-58	0	0	0	0
4.	Lagere lasten Natura 2000	-600	0	0	0	0
	<i>totaal</i>	-858	50	0	0	0
	Inzet stapel post nieuw beleid	0	-50	0	0	0
	mutatie reserves	878	0	0	0	0
	mutatie begrotingsaldo	20	0	0	0	0

Programma 3: Economie		<i>bedragen x € 1.000; -= voordeel</i>				
		2016	2017	2018	2019	2020
1.	Verschuiving middelen gebieds promotie	-100	100	0	0	0
	<i>totaal</i>	-100	100	0	0	0
	mutatie reserves	100	-100	0	0	0
	mutatie begrotingsaldo	0	0	0	0	0

Programma 4: Cultuur, samenleving en sport		<i>bedragen x € 1.000; -= voordeel</i>				
		2016	2017	2018	2019	2020
1.	Hogere lasten proj. cultureel erfgoed (saldo)	23	64	0	0	0
	<i>totaal</i>	23	64	0	0	0
	mutatie reserves	104	-64	0	0	0
	mutatie begrotingsaldo	126	0	0	0	0

Programma 5: Energie, milieu en klimaat		<i>bedragen x € 1.000; -- voordeel</i>				
		2016	2017	2018	2019	2020
1.	Lagere lasten ivm resultaat 2015 OFGV	-385	0	0	0	0
2.	Verschuiving middelen tbv OFGV	-90	90	0	0	0
3.	Lagere lasten ivm onderbesteding DGO	-100	0	0	0	0
4.	Baten DuurzaamDoor via PF uitk.	100	0	0	0	0
5.	Lagere lasten PAS	-150	0	0	0	0
	<i>totaal</i>	-625	90	0	0	0
	mutatie reserves	317	-90	0	0	0
	mutatie begrotingsaldo	-308	0	0	0	0

Programma 6: Mobiliteit		<i>bedragen x € 1.000; -- voordeel</i>				
		2016	2017	2018	2019	2020
1.	Lagere lasten infrastructurele werken	-14.803	0	0	0	0
	<i>totaal</i>	-14.803	0	0	0	0
	mutatie reserves	14.923	0	0	0	0
	mutatie begrotingsaldo	120	0	0	0	0

Programma 7: Gebiedsontwikkeling		<i>bedragen x € 1.000; -- voordeel</i>				
		2016	2017	2018	2019	2020
1.	Verschuiving middelen maritieme servicehavens	-120	120	0	0	0
2.	Lagere baten en lasten Floriade Werkt!	0	0	0	0	0
3.	Verschuiving middelen IFA	-2.200	2.200	0	0	0
4.	Hogere lasten ivm hogere bijdrage projecten NN	118	0	0	0	0
5.	lagere bijdrage derden Nieuwe natuur	1.300	-1.300	0	0	0
6.	Verschuiving middelen Nieuwe Natuur	-2.098	2.100	0	0	0
	<i>totaal</i>	-3.000	3.120	0	0	0
	mutatie reserves	5.597	-3.120	0	0	0
	mutatie begrotingsaldo	2.597	0	0	0	0

Programma 8: Kwaliteit openbaar bestuur		<i>bedragen x € 1.000; -- voordeel</i>				
		2016	2017	2018	2019	2020
1.	Lagere uitvoeringskosten POP3	-300	0	0	0	0
2.	Lagere lasten cofin POP3	-90	0	0	0	0
3.	Verschuiving middelen detachering Noord-Holland	-150	150	0	0	0
4.	Hogere lasten Interreg uit bijdrage PF	48	0	0	0	0
5.	Lagere lasten OP West 2014-2020	-650	0	0	0	0
6.	Hogere lasten training c.a..PS	37	0	0	0	0
7.	Hogere uitkering Provinciefonds	-4.113	0	0	0	0
8.	Opbrengst aandelenverkoop Enexis	-1.032	0	0	0	0
9.	Lagere lasten door verlaging post onvoorzien	-150	0	0	0	0
10.	Verlaging stelpost nieuw beleid	-3.895	0	0	0	0
11.	Lagere lasten ivm herijking stelpost onzekerheden	-325	0	0	0	0
12.	Afboeken taakstelling automatisering	60	0	0	0	0
13.	Lagere lasten ivm vervallen VBP risico 2016	-50	0	0	0	0
14.	Hogere lasten nieuw schoonmaakcontract	0	35	35	35	35
15.	Correctie begrotingswijz. Perspectiefnota 16-20	-60	0	0	0	0
16.	Lagere personeelslasten	-200	0	0	0	0
	<i>totaal</i>	-10.870	185	35	35	35
	mutatie reserves/voorziening	2.185	-185	-35	-35	-35
	mutatie begrotingsaldo	-8.685	0	0	0	0

Totaal mutatie begrotingsaldo	-6.130	0	0	0	0
--------------------------------------	---------------	----------	----------	----------	----------